

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПАРАМЕТРИЧНОГО ДИЗАЙНУ В ІНТЕР'ЄРАХ ГРОМАДСЬКИХ ЗАКЛАДІВ

Зарзка М. В.

аспірант кафедри дизайну

Луцький національний технічний університет

Пустьольга С. І.

доктор технічних наук, професор,

професор кафедри дизайну

Луцький національний технічний університет

м. Луцьк, Україна

Стрімка цифровізація архітектурної галузі та перехід від стандартних геометричних форм до складних адаптивних систем зумовили переосмислення методів проектування внутрішнього середовища. Параметризм, як архітектурна парадигма, сьогодні виходить за межі експериментального формотворення, стаючи практичним інструментом вирішення прикладних завдань у дизайні громадських просторів [3]. Громадські заклади (ресторани, коворкінги, транспортні вузли) потребують високого ступеня ідентифікації та адаптивності, що робить параметрику незамінною у створенні унікальних людиноцентризованих інтер'єрів [1]. Використання алгоритмічного моделювання дозволяє архітектору оперувати не просто формою, а набором даних, що трансформує інтер'єр у "живу" систему, здатну реагувати на складні просторові обмеження та потреби користувачів.

Основні тенденції розвитку параметричного дизайну в інтер'єрах громадських закладів на сучасному етапі демонструють вихід за межі чистої естетики та інтеграцію в інженерно-технологічні процеси.

Адаптивна біоморфна морфологія та екологічна сталість. Сучасна параметрика в інтер'єрах громадських закладів демонструє відхід від принципу «складності заради складності» на користь імітації фундаментальних природних процесів, таких як філотаксис або пориста структура кісткової тканини. Основним акцентом даного напрямку стає використання екологічних та відновлювальних матеріалів (деревина, шарувата фанера, вторинно перероблений пластик) для створення складних криволінійних форм, що гармоніюють з людиною на сенсорному рівні. Математичні алгоритми дозволяють оптимізувати геометрію об'єктів таким чином, щоб забезпечити максимальну міцність конструкції при мінімальному використанні сировини, що автоматично мінімізує залишки матеріалу при розкрої на верстатах із ЧПК. Наприклад, у дизайні інтер'єру ресторану "The Jane" (Антверпен)

(табл. 1:1) дерев'яні параметричні перегородки та стельові інсталяції проектувалися як адаптивні структури [1]. Вони одночасно виконують функції просторового зонування, покращення мікроклімату та створення унікальної візуальної ідентичності закладу, демонструючи при цьому раціональне поводження з природними ресурсами.

Функціональна інтеграція акустичного комфорту та управління освітленням. Параметричні об'єкти в сучасному дизайні перестають бути лише декоративним облицюванням, трансформуючись у складні інженерні рішення. Сучасний підхід передбачає математичний розрахунок геометрії поверхонь для корекції реверберації звуку та точного управління світловим потоком усередині приміщення. За допомогою спеціалізованих скриптів (зокрема, у візуальному середовищі програмування Grasshopper) розраховується індивідуальний кут нахилу та площа кожної окремої панелі, що дозволяє ефективно розсіювати або фокусувати звукові хвилі, запобігаючи виникненню луни в шумних залах ресторанів або конференц-холів. Так, проект One Main Office (Бостон), розроблений бюро dECOi Architects (табл. 1:2), є еталонним зразком цифрової фабрикації, де весь простір виконаний із шаруватої фанери, обробленої на верстатах із ЧПК [2]. Кожна детально прорахована ламель є частиною єдиного глобального алгоритму, який не лише створює виразну естетику, а й безшовно інтегрує в себе функціональні ніші для офісної техніки, приховані канали вентиляції та складні акустичні пастки. Така структура дозволяє перетворити стелю та стіни на єдиний мультифункціональний орган, що забезпечує ідеальне акустичне середовище для продуктивної роботи.

Генеративне функціональне зонування на основі аналізу даних (Data-driven design). Дана тенденція передбачає проектування інтер'єру як прямого результату аналізу транзитних потоків відвідувачів та ергономічних сценаріїв використання приміщення. Параметричні моделі дозволяють створювати «текучі», безшовні інтер'єри, що на підсвідомому рівні спрямовують людину в просторі, виключаючи візуальні бар'єри. Застосування технологій аналізу великих даних (Big Data) про рух людей дозволяє генерувати форму меблевих груп, стійок рецепції та зон очікування, які інтегровані в загальну архітектурну тканину. Такі елементи плавно переходять із площини стін у підлогу чи стелю, створюючи цілісний просторовий континуум. Показовим прикладом є внутрішні простори Центру Гейдара Алієва (Баку) [4] (табл. 1:3). В цьому об'єкті внутрішній простір трактується як безперервна інтелектуальна оболонка, де межі між конструктивними опорами, горизонтальними перекриттями та меблями повністю стираються. Це дозволяє досягти максимальної адаптивності громадського закладу до змінного навантаження та забезпечує інтуїтивно зрозумілу навігацію для великої кількості відвідувачів.

**Сучасні тенденції розвитку параметричного дизайну
в інтер'єрах громадських закладів**

Тенденції	Приклади
Адаптивна біоморфна морфологія та екологічність	 <p align="right">1</p> <p align="center">Інтер'єр ресторану "The Jane"(Антверпен)</p>
Функціональна інтеграція акустичного комфорту та управління освітленням.	 <p align="right">2</p> <p align="center">One Main Office (Бостон)</p>
Генеративне функціональне зонування	 <p align="right">3</p> <p align="center">Центр Гейдара Алієва (Баку)</p>

Розвиток параметрики в інтер'єрах громадських закладів демонструє перехід від візуальної футуристичності до глибокої функціональності. Впровадження екологічних матеріалів, акустична оптимізація та використання алгоритмів для управління людськими потоками роблять параметричний дизайн невід'ємною частиною сучасної

архітектурної практики, що відповідає викликам сталого розвитку та комфорту.

Література:

1. 20 найкращих інтер'єрів ресторанів та барів у світі. *UaModna*. 2015. URL: <https://uamodna.com/articles/20-naukraschyh-inter-eriv-restoraniv-ta-bariv-u-sviti/> (дата звернення: 13.05.2026).
2. One Main: dECOi Architects & MIT. *Architizer*. 2016. URL: <https://architizer.com/projects/one-main/> (дата звернення: 13.05.2026).
3. Woodbury R. *Elements of Parametric Design*. London ; New York : Routledge, 2010. 312 p.
4. Zaha Hadid Architects. *Projects: Heydar Aliyev Center*. URL: <https://www.zaha-hadid.com/architecture/heydar-aliyev-centre/> (дата звернення: 13.05.2026).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-630-3-49>

СУЧАСНА УКРАЇНЬСЬКА МОДА: ВІД СТАНОВЛЕННЯ ІНДУСТРІЇ ДО СВІТОВИХ ТРЕНДІВ

Кривицька А. О.

*студентка І курсу факультет культури й мистецтв
Волинський національний університет імені Лесі Українки*

Пригода-Донець Т. М.

*кандидат філософських наук,
доцент кафедри культурології
Волинський національний університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Сучасна українська модна індустрія пройшла складний шлях від локального, часто маргіналізованого культурного явища до помітного учасника глобального fashion-простору. Ця трансформація є, насамперед, важливою культурною еволюцією, пов'язаною з переосмисленням ідентичності, тілесності, традиції та репрезентації України у світі. Крім того, сьогодні «мода як соціокультурний і естетичний феномен виступає рушієм інноваційних процесів. У культурі ХХ ст. мода трансформується, змінюється, обумовлюючи при цьому несподівані пертурбації в духовній і матеріальній культурі, вона стає самодостатнім естетичним феноменом – висока мода, перформанс, концептуальний одяг, модні шоу» [3, с. 237].